

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egy évre . . . 12 korona
 Félévre . . . 6 korona
 Negyedévre . . . 3 korona
 Egyes szám ára 12 fillér

MEGJELENIK VASÁRNAP
 ÉS CSÜTÖRTÖK REGGEL

HATÁRŐR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

□ □ Ujvidék, □ □
 Petöfi-utca 47. szám,

ahová a lap szellemi és anyagi részét
 illető közlemények küldendők.

Ilyen közleményeket és megkereséseket lapunk nyomdája is elfogad.

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Politikai perspektíva.

Fáradtan és unott egykedvűséggel zakatolt a nyári ülésszak utolsó napjaiban a sok viharban és szenvedélyes tusákban megszületett törvényhozás munkakereke. Sablonos feladatokon esett keresztül túlnyomó részben; sem az idő, sem a hangulat nem kedvezett életrevaló politikai akcióknak. Hónapok visszhangos választási lármája után a természeti törvény következettségével állott be a reakció a külső periferiákon s a fővárosban egyaránt és közömbösen nézték annak a parlamentnek első szárnypróbálgatását, amely Magyarország egész jövőjére kiható, döntő reformok megvalósítására van hivatva.

A politikában beállott vakáció, nyugalom jól esett politikusoknak és a politika iránt érdeklődő közönségnek egyaránt és ha ez az idő arra szolgált, hogy friss erőt és objektív tisztánlátást szerezzenek mindazok, akik a közügyeket a legdöntőbb fórumokban intézik, ugyerre a nyugodt erőgyűjtésre az ország érdekében szükség is volt.

A hosszúnak látszott vakáció gyorsan a vége felé közeledik. Benne vagyunk a szeptember hónapban, melynek utolsó felében újra összeülnek a törvényhozók, akik elé az ország elodázhatatlan igényei és szükségletei, valamint a törvényben megállapított naptári terminusok súlyos problémákat tárnak.

Az államháztartás rendje szerint a jövő évi költségvetés elintézése volna az első teendő, amelyet azonban más sürgősebb feladatok alighanem háttérbe fognak szorítani. Ez év őszén kell összeülnie a delegációnak, amelynek munkáját a normális elintézni valók mellett sajnos fajt a complits-k kényszerű tudomásulvétele is fojta képezni. *Bosznia és Hercegovina* annexiója, ez a Magyarország és a monarchia érdekében olykorszakalkotóan fontos lépés, hatalmi szóval, a nemzet érdekeinek, gondolkodásának kutatása és meghallgatása nélkül befejezett tényné vált. Hónapokon keresztül benne éltünk az ennek nyomán támadt izgalomban és most viselnünk kell azokat a horribilis költségeket, amelyeket az annexio ténye felidézett. — A milliőkat már elköltötték és most reánk vár az a feladat, hogy

ezt tudomásul vegyük és a fedezetről gondoskodjunk. Semmiképen sem ideális állapot egy önálló szabad rendelkezéssel bíró nemzet szuverénitása szempontjából különösen akkor, amikor egyidejűleg nem történt törvényhozási intézkedés *Bosznia-Hercegovina* közjogi állása és hovatarozására nézve.

A magyar delegációnak lesz alkalma először hallani *Achenthal* külügyminiszter eljárásának indokait és mérlegelni az eljárás célszerűségét és szükségszerűségét és ennek kapcsán bizonyára érdekesítő vita lesz a plenáris ülésen.

A delegáció munkálkodása a kormány tagjait és a törvényhozók egy részét elvonván, vagy lekötve, minden valószínűség szerint ismét rövid szünet fog beállni a képviselőház tanácskozásaiban és legfeljebb a bizottságok fogják a hozzájuk utalt munkaanyagot feldolgozni.

Az a nagy kérdés, amely már körülbelül novemberben ugyszólván kizárólag fogja foglalkoztatni a törvényhozást: a *közgazdasági önállóság* megteremtésének, vagy a közösség fentartásának kérdése. Ez annak kapcsán kerül napirendre, hogy aközös bank szabadalma lejár és a bankszabadság megújítása iránt törvényjavaslatot fog a kormány benyújtani. Akik a nemzeti bankért folytattak küzdelmet, elszántsággal fognak belemenni a parlamenti kampányba. A kormány bankjavaslata még nem ismeretes és így a harc méreteiről előre képet alkotni nem lehet, de az elvi álláspontok ismerete mellett nem lehet kétséges, hogy az önállóság és közösség hívei között erőteljes mérkőzés várható. — Közrejátszik az a *bizalmatlanság* is, amelylyel az ellenzék a kormány *választói programja* iránt viseltetik és alighanem a bankkérdésben megvívandó csata lesz az első alkalom, amikor a kormány nyílt, félre nem érthető és minden kétértelműségtől ment, záros határidőre szóló, kötelező programvallás szüksége előtt fog állni.

Amint tehát így az előjelekből ítélve, a parlament őszi munkálkodása fest, minden valószínűség mellett szól, hogy a napirendre kerülő nagy kérdésekben ez lesz a legelső alkalom a mérkőzésre a kormány és ellenzék között.

Nos beszéljenek a tettek!

Ilyen címen az „Ujvidéki Hírlap” vasárnapi számában oly cikk jelent meg, amely a dr. Balla Aladár volt főispán vezérlete alatt állott „letűnt rendszer” leszólásával foglalkozik.

Szó sincs róla, hogy mikor az „Ujvidéki Hírlap” a „letűnt rendszer” megítélésére vállalkozik, nem lehet annak a magasztalója már csak azért sem, mert az „Ujvidéki Hírlap” mungólap, de nem lehet, főleg azért, mert az „Ujvidéki Hírlap” cikkírói nem abból az emberfajtából valók, akik egy — „letűnt rendszer”-rel *tárgyilagosan* tudnának foglalkozni.

Eképpen ezért az „Ujvidéki Hírlap” küldéses cikkelyén mi csupán csak azért adunk fenn, mert annak a nagyon leszólt „letűnt rendszer”-nek — tudunkkal — „leghangosabb tényezői az „uj rendszer” fővezérei, dr. Szlezák Lajos, jelenleg munkapárti országgyűlési képviselő, akoron függetlenségi és 48-as pártállású városi főügyész, továbbá dr. Demetrovics Vladimir, most munkapárti főkolompós, akoron felesküdtött függetlenségi és 48-as pártállású polgármester — voltak.

Igy pedig az „Ujvidéki Hírlap” a nevezett főmungókat szinte eltárhathatlanul belényeszerítette abba, hogy saját lapjukkal szemben védjék meg azt a „letűnt rendszer”-t, amelynek ők szintén főtényezői, sőt tipikus képviselői voltak.

Mert hogy legalább is ők, különösen akkor, midőn a „letűnt rendszer”-ben vezértársuk, dr. Balla Aladár távol van, ezzel a védelemmel tartoznak, az már csak a legelembibb tisztességnak is legyenhébb követelménye.

Különösen áll ez az igazság dr. Demetrovics polgármesterre, aki a felhánytorgatott esetek közül, például annak a bizonyos kaszinói közgyűlésnek éppen a — *főrendezője* volt. Amikor különben dr. Szlezák Lajos is azzal a most nagyon legyalázott „piros cédulá”-val szavazott,

Ha pedig dr. Szlezák és dr. Demetrovics a mondott köteleységüket nem ismernék fel, az esetben legalább azt mondják meg az „Ujvidéki Hírlap”-nak, hogy ha máskor ismét kedve jön cikkezni a „letűnt rendszer”-ről, hát akkor előbb jusson eszébe néki az a szelid parancs: „Tiszteld apádat és anyádat, még a — *multjában is*”.

Bogdány és Társa, Ujvidék

II., Rákóczi-ut 66. (Telefon 219.) ☎ Budapest, VI., Dálnok-u. 12. SAJÁT HÁZBAN TELEFON 988.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatorna és világítási berendező vállalat.

HIREK.

Veni Sancte. A kir. kath. magyar főgimnázium, valamint a polg. fiúiskola s a felső kereskedelmi iskolákban e hó 5-én nyílt meg az 1910—11. tanév, mit vasárnap, szept. 4-én a beltéri r. k. templomban tartott Veni Sancte előzött meg. — Az elemi iskolák Veni Sancte ma, csütörtök lesz s így e héten már az összes alsó és középiskolákban rendszeresen foly a tanítás.

Dr. Horváth Géza ügyvéd, mint részvétellel értesülünk, hosszabb idő óta súlyosan beteg, annyira, hogy e hó 3-án operálás végett Budapestre kellett szállítani.

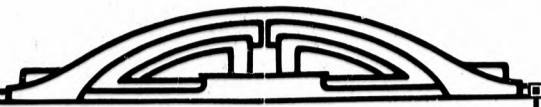

Uj honatyák arcképe címén a „Pesti Hirlap” m. szombati számában következőleg ír *Szlezák Lajos*-ról: Ujvidék nemzeti munkapárti képviselője. Első ügyvéd városában, Lelkes munkapárti, ami természetes, mert előbb végig próbálta az összes élő és azóta elhunyt pártokat és csak miután meggyőződött ezek rossz-szaságáról, tért meg a Khuen-Héderváry kebelébe. Így tehát lelkesebb és megbízhatóbb, mint azok, akik mindig ott csücsültek Tisza körül mint Szlezák előbb alkotmány-párti volt és rendkívül szívós harcot kezdett Balla Aladár és az Ujvidéken uralkodó Balladynasztia ellen. A tisztviselő-választások alkalmával átlépett a függetlenségi pártba és ezért főügyészé választották. A függetlenségi párt szétválása alkalmával Kossuthista lett a Justh-párti főispánnal szemben és a koalíció bukásakor ő volt a nemzeti munkapárt egyik megalakítója.

Ujvidék a városok kongresszusán. Temesvárott e hó 12-én tartják a szabad kir. városok kongresszusát s azon Ujvidék városát Dr. Demetrovits Vladimir polgármester és Dr. Marczekovich Imre főjegyző fogják képviselni.

Német polgártársaink sérelme. A városi hatóságnak azon intézkedése, hogy a közönségnek szánt hivatalos közleményeit a német nyelv mellőzésével, magyar és szerb nyelven teteti közre, a német nyelvű polgárság körében ismételtén adott okot a megszólásra és nehezítésre; most azonban, hogy a királynak a közönség minden egyes tagjához szóló s a 80. születésnapjára üdvözléseket köszönő legfelsőbb kézírata is csak magyar és német nyelvű nyomtatványban lett meghirdetve, egyenesen felháborodást keltett. S nem alaptalanul, mert a netán takarékosági szemponttal alapított indok sehogy sem állja meg a helyét főleg a suum cuique elvével szemben.

A köztisztaság és közegészség ügyének megvédése céljából az intéző körök és hatóság figyelmébe ajánljuk városunk mellékutcait, amelyeket csak nagy ritkán sepernek és tisztítanak, pedig ételmaradékok, szennyvizek is fertőztetik ott a levegőt. Sok házban hónapokig gyűjtik a szemetet, az istálló trágyát s a pócegödröket nem tisztítják. Mindezek felül a kutak közvetlen közelében sincs meg a kellő tisztaság, a korcsmák és mulatóhelyek legtöbbje pedig nélkülözi az illemhelyeket, aminek szintén tisztátalanság és levegő-fertőzés a következménye. Mindezeket a közegészségellenes állapotokat egy kis jóakarattal, meg szigorral el lehetne tüntetni, vagy legalább is megjavítani s itt az ideje, hogy intézkedés történjék ez ügyben, nehogy a fenyegető fekete rém melegságra találjon nálunk és befészkelje magát.

A vegyvizsgáló állomás. A földmívelésügyi miniszter az ujvidéki tvh. jellegű vegyvizsgáló állomást Ujvidék város közigazgatási területére kiterjedő hatálylyal, az 1895. é. XLVI. tc. szerint érvényes szakvélemények adására hatalmazta fel.

Általános
 igazság, hogy az emberek
egyenlő
 véleményre jutnak, ha
közvetlen
 tapasztalataik egyenlőek.
 Szerte az egész országban
községenkinti
 tapasztalatok bizonyítják
 immár, hogy százával és
 ezrével keresik fel az **uj-**
vidéki ártézi gyógyfürdőt,
 melynek vize nem
titkos,
 hanem valódi és mégis
 csodás hatású és könnyü-
 vé teszi a
választást,
 hogy pénzünket külföldre
 vigyük-e, vagy
követeljük
 a szenvedő betegtől, hogy ha-
 zájában, Ujvidéken, keressen
 betegségére enyhülést.
 E fürdő jótékony hatása
 mindenkire, tehát a
nőkre is kiterjed.

Borítaladó kedvezmény. Ay 1892. é. XV. tc. értelmében felhivatnak a szőlőtulajdonosok, hogy a házi fogyasztásra szánt borítaladó kedvezmény elnyerése céljából bejelentéseiket e hó 15-ig annál inkább tegyék meg, mert a fent idézett törvény értelmében a később jelentkezők a kedvezménytől esznek.

Népszámlálás. A belügyminiszter értesítette a polgármestert, hogy a f. é. december 31-i állapot szerint megejtendő népszámlálás megkezdhető s utasította, hogy a szükséges előmunkálatokat fogatosítsa, főként pedig minél szélesebb körben publikálja, hogy csak *népszámlálás* lesz, nem pedig adóösszeírás.

A tüdővész pusztítása. A belügyminiszter legújabb jelentése szerint f. é. február havában a magyar birodalomban összesen 6047 egyén halt el gümőkórban. E számban B. Bodrog vármegye 174, Baja 6, Szabadka 36, *Ujvidék* 11 és Zombor 6 halálessel szerepel.

Öngyilkosság. Szokatlan módon vetett vasárnap a kora reggeli órákban életének végét Varga Gergely 24 éves hajómunkás. Varga körülbelül 5 óráig a II. Rákóczi Ferenc uton a magyar királyban megtartott kocsisbálon mulatott. Ekkor több társával ittasan indult hazafelé, utközben azután összetalálkozott két sógorával és sógornőjével, kik megkorholták őt. Ezzel szétváltak, csupán egyik sógora Mókus István harangozó kísérte pár lépést, miközben Varga előrántotta kését és azt balkezeivel teljes erejével szívébe dőfte, néhány lépést tett, összeesett és meghalt. A sógora tettén megremült Mókus a dologról senkinek sem mert szólani, úgy hogy idegenek akadtak rá a hullára és az esetről értesített rendőrség is elsőben gyilkosságra gondolt annál inkább, mert a bálon Varga többet magával összeverekedett. Csak miután az orvosrendőri vizsgálat kétségtelenül megállapította az öngyilkosságot, mert jelentkezni Mókus és elmondotta a történetet.

Árverezés. A kézbesíthetetlen küldemények a vasuti üzletszabályzat értelmében Ujvidék állomás teheráruraktárában e hó 21-én fognak készpénz fizetés mellett, nyilvánosan eladatni.

A zsidó regruták. A honvédelmi miniszter megengedte, hogy a zsidó ujoncok az október elejére eső zsidó ünnepek miatt okt. 6-án vonuljanak be, továbbá elrendelte, hogy az összes zsidó katonák okt. 13-án, hosszunapkor szabadságot tartsanak.

Áthelyezés. Schnobl Ferenc Apatinból s Budanovich Lajos Zomborból Bajára helyezték át kápláni minőségben.

Fernbach Károlyt, B. Bodrog vármegye főispánját az apatini kath. legényegylet tiszteletbeli elnökévé választotta.

Palics fürdőt bérbeveszik. Szabadka városához a minap ajánlatot adott be egy budapesti pénzcsoporthoz a város tulajdonát képező és legújabbán nagy befektetésekkel renovált Palics fürdő bérlete ügyében. A csoport hajlandó a fürdőt hosszabb időre évi 60,000 korona évi bér mellett átvenni. A beruházást egy millióra teszik az ajánlkozók.

Megfutamadott waggon. Az óbecse-zombori személyvonathoz a napokban Cservenkán egy lizztel és edénynyel megrakott waggont csatoltak, melyet Ószivácig kellett szállítani, ahol ismét lekapcsolták. Az akkor keletkezett orkán azonban megindította a sineken álló waggont s oly erővel és gyorsasággal hajtotta vissza Cservenka felé, hogy az utána indított mozdony nem tudta elérni. A mozdonyvezető azonban vészjelzésekkel figyelmessé tette a cservenkai állomás személyzetét, mely az express-vonat sebességével tova iramodó kocsit a váltó segítségével megállította, különben Kulán és Verbáson át tovább rohanva végzetes szerencsétlenségnek válhatott volna okozójává.

Két öngyilkos Szabadkai gazdát csak szabadkai orvosok mentették meg. A városi orvosok sűrűn betegeskednek.

Kivándorlás. A falusv. mag. ellenőrzés céljából, hogy a kivándorlók teljes szigorú rendben. Ennek után több kiadványosításra, mult héten tartóztattak hazafognak.

Borzalmak. Oltotta ki életveszélyes szamos. Először szegeket ver, erőt fölvtágtatta magát. Azt h

Szalkát. dennapi, tra 25-éves szer kuglizás kö Eichinger el s csak akkor a keletkezett, tolt a testét igyekezett da meghalt; trag

Kiállítás.

Gazdasági 17 és 18-án és helyi jelzetet már e baromfiteny mint ezen

tal, hogy a bevasárlást arányu lesz romfitenyés is részünkr az ezen ki megjegyezz deklódókne resésre ki megyei Ge város, Szer

Az 1.

Szoli.

csak más aug. 30-án

Zikid

(VII 24.)

nappal nag

sereg sok

csapatok r

uralkodó i

dtat meg.

hétlenekt

terők meg

hétlenek

11. Szom

Lajos

grábi pü

ndeihez

komendi le

niel sebes

17.

mocsárnál

sereg tel

gyott, egy

utat nem

hogy kés

Legelőszö

az állomá

Két öngyilkosság. Novák István 68 éves szabadkai gazdálkodó és Szendi István ugyancsak szabadkai — 72 éves — lakos felakasztotta magát. Előbbi attól félt, hogy szembajára nincs orvosság, tehát megvakul, utóbbi szintén sűrűn betegeskedett és azért vált meg az élettől.

Kivándorlók letartóztatása Fiumében. Jekelfalussy magyar kivándorlási biztos nemrég ellenőrzés céljából ismét Fiumében járt és elrendelte, hogy a fiúmei kikötőben mindama kivándorlók ellen alkalmazzák az új törvény teljes szigorát, akiknek utlevelei nincsenek rendben. Ennek következtében most nap-nap után több kivándorlót letartóztatnak és szabadságvesztésre, és pénzbírságra ítélik őket. A múlt héten nem kevesebb, mint 60 kivándorlót tartóztattak le, kiket büntetésük letelte után haza fognak toloncolni.

Borzalmas öngyilkosság. Borzalmas módon oltotta ki életét Bodnár Lajos nádudvari napszamos. Előbb kalapáccsal hosszú rozsdás szegeket vert a gyomrába, majd az egyik ütőerét fölívágta, végül pedig fegyverével föbelötte magát. Azt hiszik, hogy Bodnár elmezavart volt.

Szálkától vérmérgezés és halál. Nem mindennapi, tragikus halál érte Eichinger Márton 25-éves szentfűlöpi lakost aug. végén. Ugyanis kuglizás közben szálka került a körme alá. Eichinger eleinte nem vette komolyan a dolgot s csak akkor nézett orvosi segítség után, mikor a keletkezett vérmérgezés már mindenüvé elhatolt a testében. Későn volt; minden orvosi igyekezet dacára rettenetes szenvedések után meghalt; tragikus sorsa általános részvételt keltett.

Kiállítás Temesváron. A Temesvármegyei Gazdasági Egyesület f. é. október hó 15, 16, 17 és 18-án rendezendő országos baromfi, bor és helyi jellegű tengeri kiállításra szóló tervezetet már e napokban szétküldte, az országos baromfiteyésztőinek és bortermelőinek — A mint ezen kiállítási tervezetből kiviláglik, azáltal, hogy a vezetőség tömeges állami baromfi-bevásárlást biztosít, ezen kiállítás olyan nagy arányú lesz, amely méltán megérdemli a baromfiteyésztők és bortermelők figyelmét, amiért is részünkről szintén csak melegen ajánlhatjuk az ezen kiállításon való részvételt. — Végül megjegyezzük, hogy az ezen kiállítás iránt érdeklődőknek egy egyszerű levelezőlapú megkeresésre kiállítási tervezetet küld a Temesvármegyei Gazdasági Egyesület, Temesvár Belváros, Szerb u. 2. sz. I. emelet.

Az 1526. augusztus 29-iki mohácsi csatáról.

Szolimán naplója szerint a török részéről csak másnap történt a támadás, tehát 1526. aug. 30-án és pedig:

Zikidze hava (932. évben) 15 Péntek (VII 24.) Állomás egy tó szélén, miután éjjel-nappal nagyon sokal esett, a diadaldús hadsereg sok fáradságot szenvedett, a menetelő csapatok rendetlenül folytatták útjukat. — Az utalkodó idejött s közvetlen közelben táborodott meg. — Néhány fogoly megszökött a hirtelenektől és azon tudósítást hozta, hogy a török megérkezése nagy félelmet okozott. A hirtelenek ágyudörgése egész idáig hallatszott.

16. Szombat. (VIII 25.) Ugyanezen a helyen. Lajos király levele a horvátországi bánhoz, a zarányi püspökhöz és Szlavónia egyéb uraihoz és püspökeihez (Az eredeti sajátkezűleg latin nyelvben a bennföldi levéltárban.) Melyben megparancsolja, hogy minél sebesebben csatlakozzanak hozzája.

17. Vasárnap (VIII 26.) Állomás egy nádas mocsárnál, kora reggel az egész diadalmas hadsereg teljes felszerelésben együtt hátrahagyott, egy sűrű köd szállott le s minthogy az utat nem lehetett látni, lovon ülve délig vártak hogy később útjukat lassan folytathassák. — Legelőször a pasa Ikindi idejében érkezett meg az állomásra, míg az uralkodó csak éjjel az

utolsó imádság idejében ért ide, mert utközben mocsarakon, sáros pocsolyákon hidakon és csatornákon kellett keresztül gázolni és átkelni, tehát rendkívül sok fáradságot kellett kiállani. A hadsereg máhájának legnagyobb része nem is érkezett meg, hanem a folyó másik partján maradt szétszórva. Sok lovunk és más igás állatunk veszett el. Többször kihirdettük, hogy senki se merjen előre nyomulni.

18. Hétfő, (VIII 27.) A podgyászokat, melyet az egész sötét éjjel szállítottak át, a kijelölt helyre vártuk, ezért mégis több mint a fele a tulsó oldalon maradt.

16. Kedd, (VIII 28.) Ismét pihenés volt a táborban kora reggel mindenütt hirnökök által kihirdették: „Ma pihenő van, de holnap harcolunk! — Vigyázzatok és legyetek készek! Kora reggel, midőn a trombita megszólalt, legyetek teljes felszerelésben! Egy ifju mert előre ment, lefejeztetett és fejét a táborban körülhordozták. A pasa többször a padisához ment, néha coboly, néha pedig hiuz sapkával a fején.

Kemál pasah „Moháds náhméh“ művét ekkép folytatja;

A nyugtalan és gonosz ellenség megsemmisíteni akar bennünket, más segélyünk nincs, mint a kard, azt erős kézzel akarjuk megragadni és egyesülve harcolni.

„Akinék buzogány csapás esett a fejére, Annak fortély sem húzta volna össze a sohasem nyíló száját. Kinek nyaka a kard csapását megérzé, Az átváltozott azonnal lazurkékké.“
„Az égbeszálló vérgőzötől telt felhők szolgáltattak a győzedelmeskedő Istenségnek rózsaszínű fátyolt.“

Az akindzsik Kemál az akindzsikat önkéntes lovasoknak írja, kik csak a háboruban voltak zsoldosok.

A lekete sereget a csata tengerébe fullasztották és visszazoritották őket a fénytől csillámló lándzsáikkal, miután ők az igaz valelleneiből sok ezreket megsültek és az élve maradottakat menekülésre szoritották, a szökevényeket pedig üldözték, az elfogottakat részint rabláncra fűzték, részint pedig lemészárolták. A gonosz király makacs és ödögös hadseregével, akik tetőtől talpig acélba voltak burkolva, ezen gyalázatosokkal vakon keresztül rohant a csatatéren, úgy fölkaavarták a porfelhőt, hogy a láthatár a hajnal és az alkonyat részét elfödte. A világhódító pasa nem törődve az ágyúk golyói záporával, a vele száguldó lovassággal rettenhetetlen támadást tön.

„A két sereg összevegyült egymásban És összedarabolták egymást. A kardok csörrenése délig volt hallható, Megéleszté a harc tüze A nyilak hegyeit, a lándzsákat és a kardokat.“

Lajos király a csata legborzasztóbb, leghevesebb tüzebe rohant és míg a vitéz bégeinek egy része elesett, más rész pedig foglyul esett, ő kitarván helyt állott a harcmezőn.

Midőn ő (a király) kétszeresen megsebesült, szűk lett neki a világ a nap fényétől elárasztott nap szeméibe sötét éjjé változott. Szorult állásában nem volt képes helyt állani, elmenekült a reá nézve oly veszélyessé vált harcterről, hogy megmentse a pusztát életét.

A lengyelek oroszánhős harcosai és emirjei, a csehek, az oroszok, az engrüszök, az allemamok, a császáriak, a madzsarok. a németek, a dimiszkárok, a spanyolok és a harcmezőn levő többi magyarok legyőzettek és tönkre tettek, kemény szívök megtörtetett és lelkük részint a pusztító nyilak zsákmánya lön, testük pedig a kardok élére hányatott, mások pedig foglyul ejtettek és rabszolgáncra kötettek.

A nyomorult és szerencsétlen király fővezére egyike a legravaszabb és legügyesebbnek Pali Tennur egy híres hadvezér. Olyan volt mint az erős acél, minnél több ütést kapott, annál erősebb lön ő.

A nevezett büszke magyar bán ostoba feje azzal a gondolattal telt el a királyi koronát elfoglalni és ez üres reménnyel volt betelve és a harctéren mint egy közönséges golyó esett le. Hajfűrtjei egy lándzsa ékessége lőnek.

„Midőn éj lön, Magyarországon sötétség Midőn az éj napnak csatát hirdetett. A vértezett csillagok serege fényleni kezdett.“
„Nem uralkodott többé a fegyelem Nem nyergelték többé a lovakat, A vének és fiatalok mosolyának vége volt“

Felelős szerkesztő: **Zanbauer Ágoston.**

Politikai főmunkatárs **Medvetzky Imre.**

Laptulajdonos: az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt.

HIRDETÉSEK.

Ügyes segéd a férfidivat szakmában,

ki a szerb, horvát, német s magyar nyelvet bírja, felvétetik október 1, vagy 15-én **Vilim Vogelnél, Eszék I. hová kimerítő** ajánlat fényképpel intézendő. (Nem szerez segédet keresek.

BERGER RIZZI gépirói, könyvviteli és gyorsírói

□□ SZAKISKOLÁT NYITOTT, □□□

mely minden hó 1-én és 15-én kezd az illető tanfolyamot, még pedig szigoruan szakképzett, lelkiismeretes és célszerű vezetés mellett.

A legujabb rendszerű írógépek!

A gépirás tanfolyama 2 hétig, a könyvvitelé és gyorsíráse 4 hónapig tart. Oktatás nyerhető a német nyelvben is **DIJAK:** a gépirás egész tanf. 20 kor., könyvviteli 12 kor., gyorsírói 10 kor., a német nyelvi 8 kor. havonként. Bővebb felvilágosítás és jelentkezés Hán-utca 5. sz.

Tanulmányutamról

Berlinből visszatérve, van szerencsém a m. t. hölgyközönség szives tudomására hozni, hogy a legujabb modelleket tanulmányoztam s azon helyzetben vagyok, hogy a legkényesebb izlésnek is meg tudok felelni. — Augusztus 15-e óta műtermem a legjobb munkaerőkkel ellátva és nyitva van. — További szives pártolást és bizalmat kér teljes tisztelettel

WEITH HERMANN

1—2.

Ujvidék, Rákóczi Ferencz-ut 28.

Előkelő Fővárosi Műszaki Vállalat

INTELLIGENS URAT

keres, ki összeköttetései, vagy tudakozódás és cimközlés révén, mindenféle gépészeti berendezések terjesztésénél mel-lékkeresetképen közreműködni akar.

Ajánlatok »Mérnöki Vállalat 2509« jeligére **Blockner I.** hirdető irodájába, Budapest, IV. Semmelweiss-u. 4. kéretnek.

SZULTÁN FORRÁS

A húgyhajtó és húgysavoldó vizek királya, bór- és dús lithion-tartalmu ásványvíz.

Kiváló vegyi összetétele következtében sikkrel alkalmazható vese-, húgykő- és hólyagbajok eseteiben, valamint cukorbetegségeknek, csúzos bántalmaknál; továbbá a légző- és emésztőszervek hurutos bajainak gyógyítására

Igazgatóház: Budapest, IV. Ferencz József-rakpart 22. Kútközeliség: **EPERJES.**

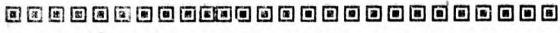
Járványok idején és minden időben semmi sem biztosítja jobban az egészséget, mint a jó és emésztésképes gyomor, meg a tiszta ivóvíz. Kiváló eszköz erre

a mohai „ÁGNES” forrás

természetes szénsavdús ásványvíz, mint föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús széntartalmánai fogva nemcsak biztos óvszer felőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógsóknál fogva kitünő szere a legkülönbözőbb gyomor, légcső és húgyszervi betegségeknek.

➔ Kedvelt borvíz. ➔

Főraktár Ujvidéken: Dietzgen Imre fiai fűszerkeresk. cégénél. 11-20

==== Telefon szám 246. ====

SPIRKA JÓZSEF
műszaki vállalata, Ujvidék.

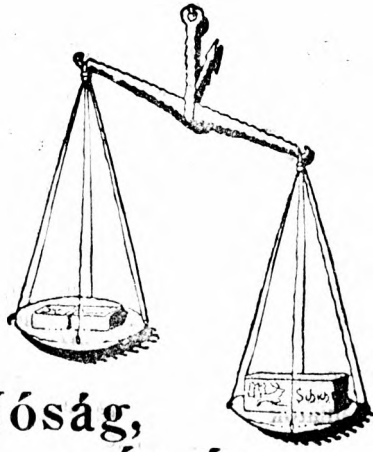
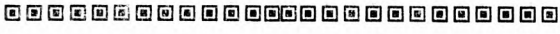
Van szerencsém Ujvidék és környékének nagyérdemű közönségét tisztelettel értesíteni, hogy műszaki irodámat és műhelyemet f. é. augusztus 1-től Szent István-u. 5. szám alá helyeztem át.

Amennyiben kérem az eddig irányomban tanúsított jóindulatu támogatásban ezentul is részesíteni s nagybecsű rendeléseivel megtisztelni, melynek ellenében biztosíthatom, hogy teljesen modernül berendezett új műhelyemben készült munkáimmal igyekezni fogok a legkényesebb igényeket is teljes mértékben kielégíteni. Teljes tisztelettel

SPIRKA JÓZSEF műszaki vállalata Ujvidék, Szent István-utca 5. szám.

Vízvezetési-, légszesz-, csatornázási-, központi fűtési-, szellőztetési- és fürdőberendezések. Gőzfürdők. Angol closetek. Pulsometerek. Hidraulikus Widder telepek. Szivattyúval kombinált hőlégmotorok. Mindenemű szivattyútelepek. Házi telefon berendezések és az összes lakatos munkálatok.

Legjobb referenciák! 4-5

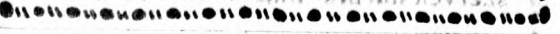

**Jóság,
ár és
súlyra**

kell a szappan összehasonlításánál és bevásárlásánál ügyelni. A világ egy szappana sem éri el a

Schicht
szarvas
szappanát

minden jó tulajdonságában, tisztaságában, mosóképeségében, légységében és olcsóságában.

Nyomatott Friedmann Sándor könyvnyomdai műintézetében, Ujvidéken.

Butorvevők!

Szives figyelmüket felhívjuk a HUNGÁRIA kiviteli tömörfa butorgyár

Schönberger és Léderer

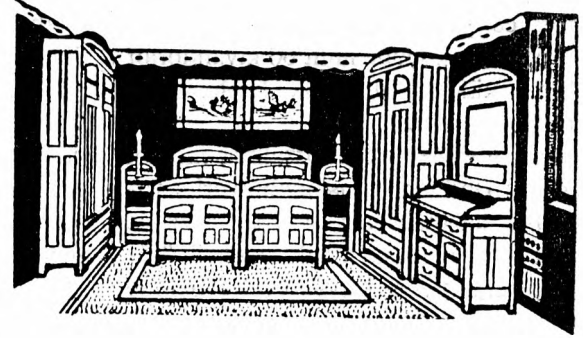
==== GYÁRTMÁNYAIRA ====
UJVIDÉK, a gázgyárral szemben.

Hungária-butorok:

csakis elsőrendű száraz-fából készülnek.

Hungária-butorok:

szolidan, izlésesen és finoman vannak kidolgozva.

Hungária-butorok:

ennek folytán nem viselik magukon a tömeggyártás bélyegét, hanem szépek és tartósak.

Hungaria-butorok:

olcsóak, mert nem kell értük sem fuvar sem csomagolási költséget fizetni mint a távollevő gyárakból érkező butoroknál és nem rongálódnak a szállítás alatt.

Hungária-butort

minden vevő az eredeti gyári áron kaphat **Schönberger Lipót és Fia** ujonnan berendezett és új választékkal felszerelt butorkereskedésében mint a

Hungária kiviteli tömörfa butorgyár

Schönberger és Léderer cég

helyi lerakatánál, Ujvidék, Kossuth Lajos-utca 7. sz.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására adni, hogy a helybeli Grand Hotel Récei szálloda

➔ **éttermét, sörcsarnokát és vigadóját** ➔

bérbe vettem és szeptember 1-én átveszem.

Bel- és külföldi elsőrangú szállodákban mint konyhafőnök nyert tapasztalataim révén, azon kellemes helyzetben leszek, hogy a t. c. közönség legkényesebb izlését is kielégíthetem és üzletemet a mai modern igényeknek teljesen megfelelően vezethetem.

Helyiségeim kisebb és nagyobb társasvacsorákra, lakodalmakra, összejövetelekre és bálókra a nagyérdemű közönség rendelkezésére állanak.

A t. c. közönség nagybecsű támogatásáért esedezve, maradtam

kiváló tisztelettel

LÁNG JÁNOS.

**Izletes konyha, Kitünő italok és figyelmes kiszolgálás,
Abonensek házbán és házon kívül elfogadtatnak.**

Hirdetések

felvétetnek a lap kiadóhivatalában és Friedmann Sándor nyomdai műintézetében Rákóci-ut 11. sz.

Előfizetési árak
Egy évre
Félévre
Negyedévre
Egyes száma

MEGJELENTÉSEK
ÉS CSÜTT

Az 1910.

A városi ház...
matva a b...

A közeinkhez...
miriadokról...
dani, de u...
ségünkben...
nyozni fog...
felelőleg...
ha szükség...
korolni.

A közeinkhez...
tetéssel k...
kesebb a...
hogyan a...

Az...
fog rugni...
koronába...
356.107 k...
zalék, an...
64" pótá...
mutat fel...

A p...
kimutatás...
egészebe...
sokra for...
és virágy...

Ez...
még nem...
magyaráz...
kedvező...
pótadóer...

„Ha...
új kórhá...
tornát m...
kiadások...
függő kö...
ronához...

15.000 k...
ronát a...
községi...
ségi pót...
70, hanc...

eme ber...
községi...
lett, de...
akkor lá...
esen m...

Na...
magával...
főlag üz...

